

BOSNA I HERCEGOVINA
Ministarstvo komunikacija i prometa
Direkcija za civilno zrakoplovstvo

A

C

D

H

B

**PRAVILNIK O MEDICINSKOJ SLUŽBI
NA AERODROMU**

Datum: 29. maj 2007.g.
Referentni broj: 02-02-2-468-1/07
Jezik: bosanski

Na osnovu člana 16. i člana 61. stav 1. Zakona o upravi ("Službeni glasnik BiH", broj 32/02), člana 6. stav 1. i člana 14. Zakona o zrakoplovstvu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 2/04), generalni direktor Direkcije za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine donosi

PRAVILNIK

O MEDICINSKOJ SLUŽBI NA AERODROMU

DIO PRVI - UVODNE NAPOMENE

Član 1.

(Predmet)

Ovim Pravilnikom propisuje se organizacija, stručno osoblje i tehnički uvjeti za rad medicinske službe na zračnoj luci otvorenoj za javni promet, letilištu i helidromu, kao i osnovni poslovi za vrijeme redovnog odvijanja zračnog prometa i u vanrednim situacijama na aerodromu.

Član 2.

(Pojmovi)

Pojmovi koji se upotrebljavaju u ovom Pravilniku imaju sljedeće značenje:

- a) *Aerodrom*, je određena površina na kopnu ili vodi (uključujući objekte, instalacije i opremu) namijenjen za korištenje u cijelosti ili dijelom za dolazak, odlazak i kretanje zrakoplova na zemlji.
- b) *Zračna luka*, je aerodrom ili dio aerodroma osposobljen i otvoren za javni zračni promet.
- c) *Helidrom*, je aerodrom ili određeno područje na objektu isključivo namijenjeno djelimično ili potpuno za dolazak, odlazak i kretanje helikoptera na zemlji.
- d) *Letilište*, je određen prostor na zemlji (uključujući objekte, opremu i instalacije) namijenjen za polijetanje, slijetanje, kretanje po zemlji, i smještaj letjelica, opreme i osoblja radi provođenja sportskih, privrednih i drugih zrakoplovnih aktivnosti.
- e) *Spašavanje*, je pružanje pomoći posadi i putnicima zrakoplova koji je pretrpio nesreću i osobama na zemlji nastradalim nesrećom zrakoplova.
- f) *Medicinska služba*, je integralni dio aerodromskih službi na aerodromu, namijenjena za pružanje hitne pomoći u redovnom odvijanju prometa i učešće u spašavanju u vanrednim situacijama na aerodromu.
- g) *Redovan javni zračni promet*, je prijevoz putnika i stvari u domaćem ili međunarodnom prometu koji je pod jednakim uvjetima dostupan svakom, a koji se obavlja na unaprijed utvrđenim linijama, po utvrđenom redu letenja.
- h) *Nesreća*, je događaj povezan sa operacijama zrakoplova koji se desio od momenta ukrcavanja putnika u zrakoplov sa namjerom prijevoza, do momenta iskrcavanja istih, i u kojem je osoba fatalno ili teško povrijeđena, ili u kojem je zrakoplov pretrpio oštećenja ili lom strukture, ili veća oštećenja imovine treće osobe.
- i) *Trijaž*, je podjela povrijeđenih u vanrednoj situaciji prema prirodi i težini njihovih povreda.

Član 3.

(Uloga)

Uloga medicinske službe na aerodromu:

-
- 1) za vrijeme redovnog odvijanja zračnog prometa na aerodromu:
 - a) pružanje hitne medicinske pomoći;
 - b) transport pacijenta, zavisno od potrebe, do najbliže medicinske ustanove
 - 2) u vanrednim situacijama na aerodromu:
 - a) trijaž unesrećenih;

[Frame1 \(3\)](#)

- b) pružanje prve pomoći povrijeđenim;
- c) medicinska briga o povrijeđenim;
- d) transport povrijeđenih do najbliže medicinske ustanove.

Član 4.

(Obaveze operatora aerodroma)

- 1) Operator aerodroma dužan je da organizira medicinsku službu na aerodromu, kako za potrebe u vrijeme redovnog odvijanja prometa tako i za slučaj vanrednih situacija.
- 2) Organizacija službe mora biti usklađena sa obimom zračnog prometa, uvjetima rada, i vremenom otvorenosti aerodroma.
- 3) Medicinsku službu na aerodromu operator aerodroma organizira angažiranjem:
 - a) stručnog medicinskog osoblja zaposlenog u njegovom organskom sastavu,
 - b) medicinske ustanove ili pojedinaca za pruženje usluga sa kojim se odnosi pružanja usluga regulira ugovorom.
- 4) Uvjete rada službe određuje i obezbjeđuje operator aerodroma i odgovoran je za njen operativan rad.

DIO DRUGI - ORGANIZACIJA MEDICINSKE SLUŽBE NA ZRAČNOJ LUCI

Član 5.

(Broj i sastav stručnog osoblja)

Broj i sastav medicinskog osoblja na zračnoj luci određuje se zavisno od obima zračnog prometa prema sljedećem:

- a) na zračnoj luci sa godišnjim prometom preko 400.000 putnika mora se obezbijediti prisustvo jednog ljekara i jednog medicinskog tehničara za vrijeme dok je zračna luka otvorena za javni promet;
- b) na zračnoj luci sa godišnjim prometom do 400.000 putnika mora se obezbijediti prisustvo jednog ljekara i jednog medicinskog tehničara, koji će se po rasporedu ljekara, naizmjenično smjenjivati zavisno od vrste i obima zračnog prometa, s tim što, ljekar mora biti prisutan u vrijeme polijetanja i slijetanja zrakoplova.

Član 6.

(Prostorije za rad medicinske službe)

- (1) Operator aerodroma, za rad medicinske službe na zračnoj luci, dužan je obezbijediti posebnu prostoriju za ambulantu prve pomoći.
- (2) Ambulanta prve pomoći na zračnoj luci sa godišnjim prometom preko 100.000 putnika mora imati čekaonicu i prostoriju podobnu za pregled.
- (3) Ambulanta prve pomoći na zračnoj luci sa godišnjim prometom manjim od 100.000 putnika mora imati prostoriju podobnu za pregled.
- (4) Prostorije ambulante ne mogu se nalaziti na zračnoj strani (Airside) zračne luke.
- (5) Prostorije ambulante moraju se označiti vidljivim znacima, a ako se nalaze van pristanišne zgrade potrebno je postaviti adekvatno obavještenje na vidnom mjestu o njenom položaju.

Član 7.

(Sredstva veze)

Operator aerodroma dužan je obezbijediti medicinskoj službi stalnu telefonsku i radio vezu sa spasilačko-vatrogasnom službom, službom kontrole letenja i medicinskim ustanovama na terenu.

Član 8.

(Oprema za ambulantu prve pomoći)

- (1) Ambulanta prve pomoći na zračnoj luci mora biti opremljena minimalno namještajem i medicinskom opremom za pružanje hitne medicinske pomoći.
 - a) Namještaj podrazumijeva: pisači radni sto, dvije stolice, stolicu na zavrtnanj, ležaj za pregled, stepenice, paravan, čiviluk, stočić za instrumente, stolicu na točkovima, ormarić za lijekove, stalak za infuziju i kanta za medicinski otpad;
 - b) medicinska oprema obuhvata adekvatnu opremu za efikasno pružanje hitne medicinske pomoći i transport do najbliže medicinske ustanove.

Član 9.

(Sanitetska vozila i dopunska oprema)

- (1) Ambulanta prve pomoći iz stava 2. člana 6. ovog Pravilnika mora, raspolagati sa dva sanitetska vozila i 25 nosila sa po dva čaršafa i jednom dekom za vanredne situacije.
- (2) Ambulanta prve pomoći iz stava 3. člana 6. ovog Pravilnika mora, raspolagati sa jednim sanitetskim vozilom i 15 nosila sa po dva čaršava i jednom dekom za vanredne situacije.
- (3) Sanitetsko vozilo mora biti opremljeno adekvatnom tehničkom opremom i snabdjeveno lijekovima za efikasno pružanje hitne medicinske pomoći i transport do najbliže medicinske ustanove.
- (4) Medicinsko osoblje koje se angažira u redovnim i vanrednim situacijama mora imati adekvatnu medicinsku opremu i odjeću za rad danju i noću u svim meteorološkim uvjetima.

Član 10.

(Rad službe za vrijeme van otvorenosti zračne luke)

(1) Na zračnoj luci za vrijeme van otvorenosti odnosno u vrijeme trajanja dežurstva mora se obezbijediti prisustvo jednog medicinskog tehničara, koji mora raspolagati i jednim sanitetskim vozilom.

(2) Zračna luka na kojoj se van vremena otvorenosti obavljaju poslovi prihvata i otpreme zrakoplova mora se obezbijediti osoblje službe prve pomoći i sredstva koja odgovaraju takvoj vrsti prijevoza.

DIO TREĆI - ORGANIZACIJA MEDICINSKE SLUŽBE NA LETILIŠTU I HELIDROMU

Član 11.

(Stručno osoblje na letilištu i helidromu)

(1) Na letilištu i helidromu, ako se provodi intenzivna letačka aktivnost, potrebno je prisustvo medicinskog tehničara za vrijeme odvijanja letačke aktivnosti.

(2) Na letilištu i helidromu, ako se provodi letačka aktivnost manjeg intenziteta, potrebno je prisustvo osobe osposobljene za pruženje prve pomoći za vrijeme odvijanja letačke aktivnosti.

Član 12.

(Ambulanta prve pomoći na letilištu helidromu)

(1) Ako se na letilištu i helidromu organizira ambulanta, zbog potreba školskog centra ili intenzivnih aktivnosti, operator letilišta i helidroma dužan je obezbijediti podobnu prostoriju za ambulantu.

(2) Ambulanta prve pomoći iz stava 1. ovog člana mora biti opremljena minimalno sljedećim:

a) namještaj: stolica, ležaj za preglede, paravan, čiviluk, nosila;

b) medicinska oprema: adekvatnu opremu za efikasno pružanje hitne medicinske pomoći i transport do najbliže medicinske ustanove.

(3) Medicinska oprema iz stava 2. ovog člana mora se koristiti isključivo za pružanje prve pomoći, mora biti smještena u ambulanti prve pomoći na način koji obezbjeđuje njenu funkcionalnu upotrebu.

Član 13.

(Sanitetsko vozilo i dopunska oprema)

Ambulanta prve pomoći na letilištu i helidromu, mora imati sanitetsko vozilo ili vozilo pogodno za prijevoz povrijeđenih, sa dvoja nosila, po dva čaršafa i jednom dekom.

Član 14.

(Minimalna medicinska oprema na letilištu i helidromu)

1) Medicinska oprema na letilištu i helidromu minimalno treba da sadrži:

a) apoteku za prvu pomoć, koja posjeduje makaze kraće, makaze duže, kramerovu šinu, zavojni i potrošni materijal, alkohol, benzin, vatu, gazu, flastere, gumene rukavice;

b) jedna nosila;

c) dva pokrivača.

2) Medicinska oprema za vrijeme letenja se mora nalaziti u vozilu sa spasilačkom opremom, ukoliko letilište i helidrom ne raspolaže posebnim vozilom, odnosno na zaštićenom i osiguranom mjestu.

3) Sadržaj kutije apoteke prve pomoći mora se kontrolirati najmanje jednom godišnje.

-
- 4) Provjerena i kompletirana kutija prve pomoći treba biti zapečaćena.
 - 5) Za obimnije medicinske usluge letilište i helidrom se treba oslanjati na lokalne medicinske ustanove.

Član 15.

(Manifestacije i takmičenja)

Na aerodromu za vrijeme održavanja regionalnih i međunarodnih zrakoplovnih sportskih takmičenja i manifestacija mora se obezbijediti prisustvo jednog ljekara i jednog medicinskog tehničara sa sanitetskim vozilom i opremom.

DIO ČETVRTI - POSLOVI MEDICINSKE SLUŽBE

Član 16.

(Poslovi medicinske službe kod redovnog odvijanja prometa)

- (1) Medicinska služba na zračnoj luci kod redovnog odvijanja prometa, na zahtjev putnika, člana posade zrakoplova ili duge osobe koje se nađe na aerodromu, mora da pruži prvu pomoć.
- (2) Medicinska služba obavlja intervencije samo radi pružanja hitne pomoći kao i prijevoz do medicinske ustanove.
- (3) Medicinska služba je dužna da, poslije pružanja prve pomoći, oboljelu ili povrijeđenu osobu, po potrebi, preveze do odgovarajuće medicinske ustanove, te u uputi za medicinsku ustanovu da naznači vrstu pružene pomoći.
- (4) Ako prvu pomoć zatraži putnik u tranzitu, čije je zdravstveno stanje takvo da se ono daljim letenjem može pogoršati, služba je dužna da o tome upozori oboljelog putnika, a ako putnik ipak želi da nastavi let na svoj rizik, služba je dužna to konstatirati u ambulantom dnevniku i o tome pismeno obavijestiti vođu zrakoplova.

Član 17.

(Poslovi medicinske službe u vanrednim situacijama)

- 1) U vanrednim situacijama na zračnoj luci medicinska služba postupa u skladu sa Planom u vanrednim situacijama na zračnoj luci (Airport Emergency Plan) koga izrađuje operator aerodroma.
- 2) Osoblje medicinske službe koje obavlja poslove na zračnoj luci mora u potpunosti poznavati plan u vanrednim situacijama a posebno dijelove plana koji se odnosi na postupke i radnje koje mora izvršavati ova služba.
- 3) U slučaju nesreće zrakoplova medicinska služba na zračnom pristaništu dužna je pružiti prvu pomoć ozlijeđenima, razvrstati ozlijeđene po težini ozljeda i pružiti medicinsko zbrinjavanje u namjeri da:
 - a) spasi što je više moguće ljudskih života utvrđivanjem i stabiliziranjem težih ozljeda ljudi čiji životi mogu biti u opasnosti bez trenutne obrade;
 - b) olakšava stanje manje ozlijeđenima i pruža prvu pomoć;
 - c) organizira prijevoz ozlijeđenih do medicinske ustanove.
- 4) Za djelotvorno spašavanje u zrakoplovnoj nesreći, u kojem slučaju osoblje mora biti osposobljeno da brzo stigne na mjesto nesreće i djeluje u skladu sa planom najvažniji faktori su:
 - a) uvježbanost;

b) efikasnost opreme;

c) brzina intervencije službe.

5) Obično dežurno osoblje nije dovoljno u slučaju velikog broja ozlijeđenih pa je potrebno unaprijed planirati i dogovoriti s obližnjom medicinskom ustanovom (bolnica i dom zdravlja) pomoć u osoblju, opremi i vozilima za prijevoz ozlijeđenih.

Član 18.

(Stručno obučavanje i vježbe)

(1) Za stručnu osposobljenost osoblja koje pruža prvu pomoć na aerodromu odgovoran je operator aerodroma odnosno medicinska ustanova koja obavlja te usluge, zavisno kako je organizirana služba.

(2) Zajednička obuka za uvježbavanje postupaka u vanrednim situacijama provodi se po planu provođenja vježbi operatora aerodroma.

(3) Osoblje koje obavlja poslove medicinske službe na aerodromu dužno je učestvovati na ovim vježbama.

Član 19.

(Inspekcijski nadzor)

1) Inspekcijski nadzor nad radom medicinske službe provode ovlašteni zrakoplovni inspektori Direkcije za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine.

2) Operator aerodroma dužan je inspektorima omogućiti neometan pristup svim prostorijama, opremi, sredstvima i dokumentaciji koja se odnosi na rad ove službe.

DIO PETI - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 20.

(Operativne naredbe generalnog direktora BHDCA)

1) Generalni direktor BHDCA može Operativnim naredbama ograničiti upotrebu ovoga Pravilnika ili odrediti posebne i dopunske uvjete u primjeni ovog Pravilnika, ukoliko to budu zahtijevale odredbe propisa BiH i entiteta, kao i ukoliko to bude proizlazilo iz zahtjeva regulative ICAO, IATA, JAR i drugi.

2) Operativna naredba sadrži:

a) razlog izdavanja;

b) primjenjivost i dužinu trajanja;

c) radnje i postupke koje treba preduzeti.

Član 21.

(Prestanak važenja ranije objavljenog pravilnika)

Danom stupanja na snagu ovog Pravilnika prestaje da važi Pravilnik o službi hitne pomoći na aerodromu ("Službeni list SFRJ", br. 57/78).

Član 22.

(Ostale obaveze)

Za sve pojedinosti koje nisu utvrđene ovim Pravilnikom primjenjivat će se standardi i praksa IATA, ICAO, EASA, i domaći regulatorni propisi koji se odnose na ovu oblast.

Član 23.

(Stupanje na snagu)

Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

Broj 02-02-2-468-1/07
29. maja 2007. godine
Sarajevo

Generalni direktor
Đorđe Ratkovića, s. r.